

קונטרס

יש שְׂכָר

יגלה איך שְׂכָל בר ישראל רָאוּ לוֹ לְהִתְחַזֵּק,
על אף כָּל הַחֲשֵׁךְ שְׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת
וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגְּאוּן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הַפְתָּכָת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדַמוֹ"ר מוֹהֲר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב
גָּלִיל

* * *

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ — חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

Mesifita Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd street
Brooklyn N.Y 11219

* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6765235

הַנְּבִיא אֹמֵר (יִרְמְיָהּ לֹא, יד): "כֹּה אָמַר הַנְּבִיא" הַ
קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים, רַחֵל מִבְּכָה
עַל בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְּחִים", רַחֵל אֲמַנּוּ מִבְּכָה עַל
בְּנֵיהָ, וְאֵינָה רוֹצָה לְהַנְּחִים, עַד שֶׁלֹּא תִרְאֶה בְּגֹאֲלָת
עִם יִשְׂרָאֵל. כָּל זְמַן שְׁעַם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת, רַחֵל
מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ, וְלֹא פָעַם אַחַת בְּלִבָּהּ הִיא בּוֹכָה,
אֲלֹא בְּכִיָּה בְּקִבְעוֹת. רַבְּנוּ ז"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
חֵלֶק א', סִימָן ז'): עֵקֶר הַגְּלוֹת זֶה מַחֲמַת חֶסְרוֹן
אֲמוּנָה, כִּי כְּשֵׁיט לְאָדָם אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְיִוָּדַע, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא
יִתְבָּרַךְ מִחַיָּה וּמְהִינָה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
וְכָל מֵה שְׁאֵנוּ רוֹאִים: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר —
זֶה אֱלֻקוֹת, אֲזַל לֹא שִׁיךְ גְּלוֹת, כִּי הֵיכָן שְׁאָדָם הוֹלֵךְ,
הוּא מוֹצֵא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵיכָן שְׁאָדָם

הוֹלֵךְ הוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַגְּלוּת
 הִיא כְּשֶׁאָדָם רְחוּק מְאֻמוּנָה, נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ עֹזֵב
 אֲלֵקִים אֶת הָאָרֶץ, וְכֵאלוֹ הַכֹּל טָבַע, מְקַרָּה וּמְזֹל.
 וְלָכֵן בְּמִקּוֹם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא
 מְפַטֵּט דְּבָרִים בְּטִלִּים: לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוּת,
 לִיצְנוּת וּמַחְלֻקוֹת, שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
 חֵלֶק א', סִימָן מַח): רַח"ל רָאשֵׁי תְבוּת: לְפִתְחַ
 חִטָּאת ר'וֹבֵץ, אִם אָדָם מְסַכֵּן, אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵתוֹ, עִמוֹ וְאֶצְלוֹ, וְהוּא נִמְצָא
 בְּמִצָּב שֶׁל יְאוּשׁ וְדִכְאוֹן עֵמֶק, וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים עַד
 מְאֹד, וּמְבַקֵּשׁ נִפְשׁוֹ לְמוֹת. אֲשֶׁר בְּאַמֶּת זֹו טְעוּת
 חֲמוּרָה, וְאוֹתָהּ בָּא רַבְּנוּ ו"ל לְעַקֵּר מְאֻתָּנוּ, וּמְגַלָּה
 לָנוּ, שֶׁאֶפְלוֹ הָאָדָם נִפְל, עַד שֶׁחֲטָא, חֵס וְשְׁלוֹם,
 וְאֶפְלוֹ שְׁנֵת־לְכֻלָּךְ בְּעֻוְנוֹת חֲמוּרִים, עִם כָּל זֹאת
 עֲדִין יָכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן עַח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, אֵין מִשְׁגַּ כְּזֶה לְהַתִּיַּאֵשׁ; אַף שֶׁאָדָם
 נִמְצָא בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, גַּם מִשָּׁם יָכוֹל לְצִאתָ, שְׁזָה
 מֵה שְׂאוּמֵר הַנְּבִיא (שָׁם פְּסוּק טו): "מִנְעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי
 וְעֵינַיִךָ מִדְּמָעָה, כִּי יֵשׁ שִׁכָּר לְפַעֲלֶתְךָ, וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ
 אוֹיֵב," הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַחֵם אֶת רַחֵל אֲמֵנוּ,
 שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל תְּכִפֵּי, כִּי "וַיֵּשׁ

תקנה לאחריה, ושובו בנים לגבולם", עוד יגיע הזמן, שיתגלה האור אין סוף ברוך הוא, שכלם יכירו את הבורא יתברך שמו, ואז "יש שֶׁכָּר לפעלתך", אז יתגלה שכל מה שעבר על כל אחד ואחד מאתנו, היתה בזה פונה עליונה.

כי באמת עלינו להבין, למה עוברים על כל אחד ואחד מאתנו ירידות ונפילות והשליכות, קטנות וצמצומים ובלבולים, כל אחד ואחד כפי שרשו? אלא כל יהודי הוא חלק אלוק ממעל, כל יהודי יש לו מסר להביא לכל העולם כלו. אומרים חכמינו הקדושים (תנחומא נשא ג): מיום שברא הקדוש-ברוך-הוא עולמו נתאנה שיהיה לו דירה בתחתונים; הקדוש-ברוך-הוא רוצה לגור בינינו, והוריד כף וכף נשמות קדושות, נשמות ישראל, כדי שכל אחד ואחד יהיה צנור להמשיך האור אין סוף ברוך הוא לזה העולם, והנה לפתח ח'שאת רובץ, כיצד? כשאדם יוצא לאויר העולם, כבר בא הסמ"ך-מ"ם לשבר אותו ולהשכיחו הכל. ואם אדם מתחזק ומתגבר לחזור בתשובה, וממשיך עליו האור אין סוף ברוך הוא, אז לא רק את עצמו יכול לתקן, אלא את כל העולם כלו. וזה שיך לכל

יהודי בלי יוצא מן הכלל, וכמו שאומרים חכמינו
 הקדושים (סנהדרין לו.): חיב אדם לומר, כל העולם
 כלו לא נברא אלא בשבילי; אומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): כל אדם צריך לומר,
 אם העולם נברא בשבילי, אני צריך לראות לתקן
 אותו, לעסק בתקון העולם, כי למה נבראתי? אלא
 כדי לשמש את קוני, כי כל יהודי נברא בכונה
 מיחדת, שהוא ודקא הוא צריך להוציא את
 הנקדה שלו לכל העולם כלו. אבל רב רבם אינם
 יודעים מכחותיהם, וכאן נכנס כח השמאה של
 הסמ"ך-מ"ם, ששובר את כל אחד ואחד, שכל
 אחד חושב שאיננו שוה מאומה, וממנו לא יהיה
 שום דבר, ובפרט כשנכשל בעברות חמורות
 שהכשילו הסמ"ך-מ"ם והערב-רב וגונדא דליה,
 אז נשבר לגמרי. בא רבנו ז"ל ואומר (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן לד): לכל אחד ואחד יש נקדה אשר
 אין בתברו; ולכן לא שיה ש אחד קנא בזולתו, כי
 גם אתה יש לך את הנקדה שלך, שעמה אתה יכול
 להאיר את כל העולם כלו עם אלקות. ומביא רבנו
 ז"ל את הספור (תענית כב.), שהיה רופא בשם אבא
 אומנא, שזכה לשמע בת קול מן השמים כל יום:
 "שלום עליך אבא אומנא", אביי שמע בת קול כל

עָרַב שַׁבָּת: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אַבְיִי", רָבָא שָׁמַע פְּעַם
 אַחַת בַּשָּׁנָה בְּעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ
 וְרָבָא". אַבְיִי וְרָבָא שָׁכַל הַש"ס מְלָאִים מֵהֶם, הַוִּיּוֹת
 דְּאַבְיִי וְרָבָא, כָּל תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי מְלֵאָה מֵהֶם,
 הִיָּתָה לָהֶם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֵיךְ רוּפָא פְּשׁוּט, רוּפָא
 נְשִׁים, שְׂיִזְכָּה שְׂתַגִּיעַ אֱלִיּוֹ בַת קוֹל מִן הַשָּׁמַיִם בְּכָל
 יוֹם וַיִּשְׁמַע: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אָבָא אוּמְנָא?" וְהִשְׁיִבּוּ
 לָהֶם: לֹא מְצִית לְמַעַבְדַּי כְּעוֹבְדֵי דְאַבָּא אוּמְנָא.
 לָמָּה לָכֶם לְהִיּוֹת בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֲכַן אַתֶּם
 מְלָאִים מִכָּל הַש"ס, אַתֶּם הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, כִּי
 אַבְיִי וְרָבָא עוֹלָה רַל"ב, כְּמִסְפַּר הָאֲרַבְעָה שְׁמוֹת:
 ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כְּנִגְדַּד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת,
 בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. וְלָכֵן כְּתוּב הַוִּיּוֹת דְּאַבְיִי
 וְרָבָא, שְׁנִיכֶם יְסוּד תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי, מוֹרִידִים אֶת
 הָאוֹרוֹת מִהַד' עוֹלָמוֹת, אֲבָל אֵינְכֶם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת
 מַה שְּׁעוֹשֶׂה הָרוּפָא הַפְּשׁוּט אָבָא אוּמְנָא. מְגַלָּה לָנוּ
 רַבְּנוּ ז"ל סוּד נִפְלָא, שְׁאִין זֶה מִפְּחִית מְגַדְלָתָם שֶׁל
 אַבְיִי וְרָבָא, אֲלָא כָּל יְהוּדֵי בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, יֵשׁ
 לוֹ נִקְדָּה, שְׁעַם הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ יְכוּל לְהַאֲרִי אֶת כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ. אֲבָל לְדַעַת מַהִי הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ וּמַה
 יְכוּלָה לְפַעַל, עַל זֶה צְרִיכִים לְבוֹא לְצַדִּיק הָאֱמֶת,
 הָרַב שְׁבַדוֹר, וְלִקְבֹּל מִמֶּנּוּ הָאוֹר הַגָּנוּז. וְאוּמַר רַבְּנוּ

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז): יש מזרח ויש מערב, במזרח האור מאיר, ובמערב האור שוקע, מה זה אור ומה זה אש? כשמתגלה שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, זה נקרא מאורי אור, זה זריחת השמש, שמאיר האור אין סוף ברוך הוא, וכששוקעת השמש, אז מתגברים המאורי אש. ביום — אם מדליקים אש, זה לא עושה שום פעלה, כי שרגא בטיהרא מאי מהניא, אם מדליקים גר ביום, מרב אור השמש, אין נפר אור הגר שהדליקו, וכן אבוקה או מדורה אינו נפר, כי אור השמש כל-כף מאיר, עד שאין נחשבים האורות הקטנים הנ"ל, לא-כן בלילה, כשירדה חשכה, ומדליקים גר או אבוקה, זה מאיר במאד מאד. מסביר רבנו ו"ל: כל מה שרחל בוכה, מפני שאנו נמצאים בערבית, בחשך, שזה ר'חל מ'בכה ע'ל ב'ניה ר'אשי תבות: מער"ב, כשאנו נמצאים בחשך, אז מתגבר עלינו מאורי אש, כמו שפכתוב בעת החרבן (איכה א, יג): "ממרום שלח אש בעצמותי", האש הזו היא אש המחלקת, אש התאוות שבווערת בנו. כי בעת הגאלה, שאז השמש זורחת, מאיר האור אין סוף שנקרא שמש, כמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן

א), שְׁהָאֹר אֵין סוּף, הַשְּׁכָל שְׁבָכָל דְּבָר, נִקְרָא
 הַשְּׁמֵשׁ, שְׁזוּ מְדַרְגַת הַצְּדִיקִים, שְׁכַתּוֹב בְּהֵם (מְשָׁלִי
 ד, יח): "וְאֵרַח צְדִיקִים כְּאֹר נִגְהַ הוֹלֵךְ וְאֹר עַד
 נִכּוֹן הַיּוֹם", אֹר הַצְּדִיקִים מְאִיר לָהֶם תְּמִיד.
 מִמִּילָא, מִי שְׁדָּבּוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְרַגֵּשׁ אֶת
 הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֶצְלוֹ לֹא שְׂיַכֵּת גְּלוּת,
 הוּא תְּמִיד רוֹאֶה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאוֹהֵב אֶת
 כָּל יְהוּדִי, וּמְפַרְגֵּן לְכָל יְהוּדִי שְׂיִוְצִיא נִקְדָּתוֹ,
 וְאֲדַרְבֵּה, הוּא עוֹזֵר לוֹ, וּמְדַלֵּיק אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת,
 כְּדִגְמַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִימָן טו), שְׂמֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה
 נִדְמָה כְּמְדַלֵּיק גֵּר מִגֵּר, וְהוּא אֵינְנוּ חֹסֵר כְּלוּם.
 כְּשֶׁאָדָם נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא בְּגִדְלוּת
 הַמַּחֲזִין כְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ שְׁהָיָה כְּמוֹ הַשְּׁמֵשׁ, כְּמֵאֲמָרָם
 ו"ל (בְּבֹא בְתָרָא עה.): פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֻמָּה; אֲזִי כָּל
 עֵינָיו לְהַדְלִיק אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד
 יְאִיר כְּאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִזְכּוּ לְרֵאוֹת אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכָל פְּרָט וּפְרָט מְפָרְטִי
 הַבְּרִיאָה. שְׁזָה מַה שְּׂאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן,
 חֶלֶק א', סִימָן א'), שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל
 הַשְּׁכָל שְׁבָכָל דְּבָר, וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה
 מְאוּרֵי אֹר שְׁהָיָה בְּזִמְן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׂמֹשֶׁם הָאִיר

האור לכל העולם, כְּמֵאמָרָם וְ"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סימן ד'): מֵהֵיכָן נִבְרָאת הָאוֹרָה? מִמְּקוֹם בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ; וְזֶה מֵשֶׁה, הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר הוּא נִקְרָא מֵשֶׁה, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ב'), שְׁאֲנוּ מוֹצְאִים, שֶׁהִתְנַאֲפוּ קִרְאוּ זֶה לְזֶה 'מֵשֶׁה שְׁפִיר קְאָמְרַת', כִּי כָּל תַּלְמִיד חָכֵם וְכָל צַדִּיק הַדְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא מֵשֶׁה, וְזֶה רַק מִי שְׁאִין לוֹ עֵין צָרָה, מִי שְׁאִין לוֹ צְמֻצוּם הַמַּחִין, הוּא נִקְרָא מֵשֶׁה, הוּא נִקְרָא צַדִּיק מִשְׁפִּיעַ, הַרוֹצֵה שְׂכָלָם יֵאִיר לָהֶם כְּמוֹ שְׁמַאִיר לוֹ. וְכְמוֹכָא בְּזִהַר (עֵין ח"ב עח:): מָה הִיְתָה גְדֻלָּתוֹ שֶׁל מֵשֶׁה רַבֵּנוּ? שְׂכָל יְמֵי חַיָּו הִלֵּךְ עִם רְצוֹן אֶחָד — אֵיךְ מְגַלִּים לְעַם יִשְׂרָאֵל, שְׂיִזְכּוּ לְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר הַזֶּה שֶׁהוּא הַשִּׁיג, שְׂכָתוֹב בּוֹ, שְׂאָף יוֹם לֹא נִפְרַד מִהַשְׂכִּינָה, וְהָיָה בְּעֵלָה דְמִטְרוּנִיתָא, וְלִכְּן מְצִינוּ, שְׂתַכְּף כְּשֶׁנּוֹלַד — נִתְמַלֵּא כָּל הַבַּיִת אוֹרָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת ב, ב): "וַתִּרְא אֶתֹּ כִי טוֹב הוּא", כִּי מֵשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה רַק טוֹב, וְלִכְּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְנַחוֹת סה:): מֵשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הָיָה; כִּי הָיָה כָּלוּ טוֹב, וְרָצָה רַק לְעֻזֹר לְיִשְׂרָאֵל.

לא-כֵּן כְּשֶׁהַשְׂכִּינָה בְּגִלוֹת, מִתְגַּבְּרִים הַמְּאוֹרֵי

אֲשֶׁר הִתְאַוּת רְעוּת, "שֶׁלַח אֵשׁ בְּעֶצְמוֹתַי", נִשְׁרַף בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, נִשְׁרַף בֵּית־הַמִּחִין, אָנוּ נִמְצָאִים בְּמַעַרְב, שָׁזָה רֵאשִׁי תְבוּת: רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם, כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל בְּקִטְנוּת הַמִּחִין, וְחוֹשֵׁב שֶׁרַק הוּא וְשׁוֹב רַק הוּא, וְהוּא מְלֹא אֲנוּכִיוּת, וְאֵינוּ מְפָרְגֵן לְשֵׁנָי — זֶה הַגְּלוּת, זֶה הַסִּימָן שֶׁעֲדִין לֹא הִגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת שָׁלוֹ. וְלִכֵּן מְצִינֵנוּ אֲצֵל יְהוֹשֻׁעַ, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא ע.ה.): פָּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי הַלְּבָנָה; שֶׁרַץ אֶל מִשָּׁה רַבְּנוּ וְאָמַר לוֹ: אֲדוֹנֵי מִשָּׁה כְּלֹאֵם, אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְּנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה, עֲנֵה לוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ: מִי יִתֵּן כָּל עַם ה' נְבִיאִים, הַלְּוֹאֵי יִהְיוּ כָּלֵם נְבִיאִים, יִהְיוּ כָּלֵם כְּמִשָּׁה רַבְּנוּ. זֶה הַגְּלוּת, כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם קִטְנוּת הַמִּחִין, וְרוּאָה רַק אֶת עֲצָמוֹ, רַק אֲנִי וְשׁוֹב אֲנִי, וְרוּצָה לְרַדוֹת בְּכָלֵם, זֶה מְבִיא לוֹ תְּאוּת וּמַדוּת רְעוּת וְאֵשׁ הַמַּחֲלָקֶת, עַד שֶׁאֵינוּ יָכוֹל לְהִרְגִיעַ עֲצָמוֹ, וְהוּא מְלֹא קִנְיָה וְשִׁנְיָה, תְּחִירוֹת וְכְבוֹד, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר: "רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ", רַחֵל אֲמָנוּ הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, מִבְּכָה — לָמָּה זֶה חֲשָׁף לְנַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְתֵי יִגִּיעוּ לְמֵאוּרֵי אֹר, שֶׁיִּתְגַּלֶּה עֲלֵיהֶם הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִתְגַּלֶּה עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ, וְצָרִיף לְהָאִיר עַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְיֵשׁם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא
 הַצְדִּיק הָאֵמֶת, בְּחֵינַת מִשָּׁה, שֶׁבִקֵּשׁ מֵאֲתָנוּ (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), שְׁצַרִּיכִים לְהִשְׁקוֹת בְּנֵי-אָדָם
 הַנִּמְצָאִים בַּחוּץ — עִם תּוֹרָה, וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
 הָאוֹר שֶׁלוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל
 (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה מֵהַחֲגָר), שֶׁהָיָה חָכָם, שֶׁהֵנִיחַ
 צְנֹאָה לְבָנָיו, שֶׁהֶעֱבְדָה שְׁלָכֶם יְהִיָּה לְהִשְׁקוֹת
 אֵילָנוֹת, מִתֵּר לָכֶם לַעֲסֹק גַּם בְּפָרְנָסוֹת אַחֲרוֹת, אֲבָל
 עָקֵר פָּרְנָסְתֶּכֶם יְהִיָּה — לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כ, יט): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה", כָּל
 יְהוּדִי הוּא עֵץ, וְצַרִּיכִים לְהִשְׁקוֹתוֹ וּלְטַפֵּל בּוֹ,
 שְׂיִגְדֵל וְיִוצֵיא פְרוֹת נִפְלְאִים. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת
 עֲבוּדַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל — לְקָרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, לְהִשְׁקוֹת נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּחְשְׁפוּ מֵהֶם הָאוֹר, שֶׁהֵם נִמְצָאִים בְּמַעְרָב
 — עַרְבִית, וְחֻשְׁפוּ לָהֶם וְלֹא אוֹר בְּעַדָם,
 וּמִתְקוּטָטִים זֶה עִם זֶה, וּמְגִיעִים לְיַדִּי מִחֻלְקָת,
 וּמִדוּעַ? כִּי יִשְׁנֶה קִנְיָאָה, אֶחָד מְקַנָּא בְּחֻבְרוֹ —
 שְׂמָא הֵהוּא יוֹתֵר גְּדוֹל מִמְּנִי, פֶּן וְאוּלַי הֵהוּא יוֹתֵר
 מְצֻלַח מִמְּנִי, זֹו הִטְעוֹת וְזוֹ הַגְּלוֹת שְׁלָנוּ. אִף אִם
 נֶאֱדָר לְעַצְמָנוּ אֶת מְאוּרֵי הָאוֹר, אֲזִי נִשְׁמַע אֶת צַעֲקַת
 הַנְּבִיא: "כֹּה אָמַר הַנְּי"ה מְנַעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ

מִדְמָעָה, כִּי יֵשׁ שֶׁכָּר לְפַעֲלָתָךְ, וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב".
 יֵשׁ תִּקְוָה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְתַקֵּן מֵה שְׁפָגָם, וְאָסוּר
 לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים
 לְקַלְקֵל, תְּאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן, וְכִיצַד מִתְקַנִּים?
 עַל-יְדֵי שְׂמֻגְלִים לְעוֹד יְהוּדֵי אֶת הָאוֹר שֶׁל הַצְּדִיק
 הָאֵמֶת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן סז), שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַחֵן וְהִפִּי וְהַפֶּאֶר שֶׁל
 כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִם הַצְּדִיק הַזֶּה יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם, אָז
 יֵרָאֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד כִּי יֵשׁ שֶׁכָּר לְפַעֲלָתוֹ, אָסוּר
 לְהִתְיַאֵשׁ וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִכָּל הַמַּצְבִּים הַקְּשִׁים
 שְׂעוּבָרִים עַל כָּל אֶחָד. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְדַעַת,
 מֵאַחַר שְׂעֻבָרוֹ עָלָיו מִשְׁבָּרִים כְּאֵלוֹ — הַכֹּל מֵאֲתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ רוֹצֵה לְרִאוֹת אֵיךְ אַתָּה יְכוּל
 לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד מִצְרוֹת כְּאֵלוֹ, מִיִּסּוּרִים וּבִלְבוּלִים
 כְּאֵלוֹ, אֵיךְ אַתָּה מִתְעוֹרֵר וּמִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ —
 זֶה הַשְּׂעֻשׁוּעַ לְמַעֲלָה. וְזֹאת גְּלֵה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדְדוֹת הִיא
 מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל, דְּהִינּוּ שְׂאֲדָם יִרְגִּיל עֲצָמוֹ
 לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאִשּׁוֹר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
 רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ כָּל
 הָעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, כְּבֵן

הַמְבַכָּה לִפְנֵי אָבִיו: "אָבָא, כּוֹאֵב לִי הָאִיבָר הַזֶּה, אָבָא, אֲנִי נִמְצָא בְּמִצָּב כְּסָפֵי דְחֹק, אֵין לִי אֶכְל, אֵין לִי כְלוּם, אָבָא, אֲנִי רִיק, אֲנִי צָרִיף לְהַתְחַתֵּן, אָבָא, אֲנִי צָרִיף יְלָדִים, אָבָא, אֵין לִי נַחַת מִיְלָדִים" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִבְקֹשׁ צָרְכֵיו וְחִסְרוֹנוֹתָיו מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה הוּא מְגַלֶּה שֶׁהוּא מְאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אַחֲרַת לֹא הִיָּה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד הַמְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלוֹ, וּמְגַלֶּה פְּנִימִיּוֹת לְכּוֹבֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵת כְּאֲבוֹ וְצַעְרוֹ, הוּא מְעַלֶּה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימֹת עוֹלָם. נִשְׁאַלֶת הַשְּׁאֵלָה: מַה זֹאת אוֹמְרַת כְּשִׁיהוּדֵי מִתְבוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְשִׁיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְשׁוֹפֵף לְבוֹ לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ, מְעַלֶּה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ שְׁלֹא עָלוּ מִימֹת עוֹלָם? אֵלֶּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִבְרָא בְּשִׁבִיל תְּכִלִּית מִיְחַדָּת, וְלִכֵּן אִם הוּא בָּא מִהַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁלוֹ, מִהַבְּעִיּוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁלוֹ, וְחִזְרוּ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִמְצָא, שֶׁמִּמְנוּ עוֹלָם שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא עָלוּ אֵף פַּעַם, כִּי אִם כְּכֹר עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, אָדָם זֶה לֹא הִיָּה נִבְרָא, וְאִם כְּכֹר נִבְרָא, סִימָן שֶׁהַצָּרִף לְהִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְמִלֵּא תְּכִלִּיתוֹ. וְזֹאת מִחֲדִיר בְּנוֹ רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְרַגַע שְׁאֲנוּ

מְכַנִּיִּים יְדִיעוֹת אֵלוּ בְדַעְתָּנוּ, אִז אֵין כָּבֵר שׁוּם תַּחֲרוֹת וְשִׁנְאָה וְקִנְאָה, אֶלֶּא יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל זֶה אֶלְקוֹת וְאֶלְקוֹת זֶה הַכֹּל, וְאֶדְרְבָּה, יֵשׁ לָנוּ שְׁלִיחוֹת עֲלֵינוֹהָ לְקַרֵּב אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ אֶל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל קוֹנָם, לְפָרְסָם וּלְגַלוֹת לְכֻלָּם, שֶׁעֲדִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וּלְגַלוֹת לוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁאָנוּ אוֹהֵבִים אוֹתוֹ, וְנַעֲשֶׂה יַחֲוֵד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁכְיִנְתָּא. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וּמִגְלָה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֶׁאֶפְלוּ בְּדַבְּרִים גְּשָׁמִיִּים וְחִמְרִיִּים נַעֲשֶׂה יַחֲוֵד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתָּא, כְּשֶׁאָדָם אוֹכֵל מֵאֶכָּל גְּשָׁמִי, הוּא גוֹרֵם שֶׁעֲשׂוּעִים לְמַעַלָּה, גוֹרֵם הַיַּחֲוֵד הַנִּזְכָּר, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (רוֹת ב, ד): "לַעֲתָה הָאֶכֶּל גְּשֵׁי הַלּוֹם", הֵינּוּ עַל-יְדֵי הָאֶכֶּל נַעֲשֶׂה יַחֲוֵד בֵּין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא לְשִׁכְיִנְתָּא, וְכֵן כְּשֶׁיְהוּדֵי אוֹכֵל וּמִזְמִין עוֹד יְהוּדֵי, שֶׁיְהִיָּה לוֹ גַם-כֵּן לְאֶכֶּל, אֲזִי עוֹשֶׂה יַחֲוֵד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁכְיִנְתָּא. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֶׁבֶת קכז): גְּדוּלָּה הַכְּנָסֶת אוֹרְחִים מִקְּבֵלַת פְּנֵי שִׁכְיִנְתָּא; כִּי בְּרַגַע שְׁנוֹתָנִים לְעוֹד יְהוּדֵי לְאֶכֶּל, סִימָן שְׁאוּהֵבִים אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֶשֶׁמוֹסְרִים נִפְשׁ לְגַלוֹת לְעוֹד יְהוּדֵי אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

מַעֲלִים שְׁעִשׂוּעִים כָּאֱלוֹ לְמַעֲלָה, שְׁלֹא עָלוּ מִימֹת עוֹלָם, כִּי מַגְלִים בָּזָה אֶת טֵהָר הַלֵּב, שְׁרוּצִים דְּבָר אֶחָד כְּמַשָּׁה רַבְּנוּ לְהַאִיר אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּעוֹד נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵין מְקַנְאִים בְּאַף אֶחָד.

וְזוֹ הִיְתָה רַחֵל אֲמִנּוּ, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׁיַעֲקֹב אָבִינוּ מָסַר לָהּ סִימָנִים, וְאָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲבִיךָ לְכֵן הָאֲרָמִי יִרְמֶה אוֹתִי, וְלִכֵּן אֶתֶן לָךְ סִימָנִים, וְלַעֲת הַחֲפָה הַזְּכִירִי לִי אֶת הַסִּימָנִים, וְאִז אֵדַע שְׁלֹא רָמָה אוֹתִי, וּמָה עָשִׂתָּה רַחֵל אֲמִנּוּ? בְּרֵאוֹתֶיהָ שְׁאֲחוֹתֶיהָ לָאָה עוֹמְדֹת לְהַתְּבַזּוֹת, כִּי אָבִיָּהּ הִחֲלִיף אוֹתָהּ בְּלֶאָה, וְאִם לֹא תִדַּע אֶת הַסִּימָנִים — תִּתְּבַזֶּה מְאֹד, וְהִלְכָה וְגִלְתָּה לָהּ אֶת הַסִּימָנִים וְכוּ', וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב שֶׁהִחֲלִפוּ הַשְּׂתִימִים. לְמַדִּים מִכַּאן גִּדְּל הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שֶׁל רַחֵל אֲמִנּוּ, שְׁמִסְרָה נִפְשָׁהּ בְּעִבּוֹר אֲחוֹתָהּ, לְמַנַּע מִמֶּנָּה בְּזִיוֹן וּבִשְׂת פָּנִים. וְלִכֵּן דִּיקָא הַשְּׂכִינָה, נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל הַצְּדִיקִים, נִקְרָאִים עַל שֵׁם רַחֵל, כִּי הַצְּדִיקִים אֵינָם רוּצִים שְׁוֹשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל יִתְּבַזּוּ עַל-יְדֵי לְכֵן הָאֲרָמִי, עַל-יְדֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁרוּצָה לְהַחֲטִיאָם וּמַחֲטִיאָם, וְלִכֵּן הֵם בְּחִינַת רַחֵל, מְרַחֲמִים עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמַגְלִים לָהֶם אֶת הַסִּימָנִים, וּמְקַרְבִּים אֶת נִשְׁמֹת

יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "רַחֵל מִבְּכָה עַל
 בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהַנְחִים עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנו", אֵינָם רוֹצִים
 לְהַתְּנַחֵם, כִּי עַז חֲפָצָם וּרְצוֹנָם שְׂאֲחָרִים גַּם-כֵּן
 יִדְעוּ מִהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְלָכֵן זָכְתָה רַחֵל לְהוֹלִיד
 שְׁנֵי בָּנִים: יוֹסֵף וּבְנֵימִין, שְׁזָה יַחֲוֹד בֵּין קַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּא, יוֹסֵף זֶה הִיסוּד — זְעִיר
 אֲנִפִין, בְּנֵימִין זֶה הַמְּלָכוּת — בֶּן יָמִין שְׂזוֹ אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן נה); וְלָכֵן יוֹסֵף הַצְּדִיק זָכָה לְמָה שְׂכָל אֲחִיו
 לֹא זָכוּ, כִּי יוֹסֵף הַצְּדִיק זָן וּפְרָגֵס אֶת אֲחִיו וְאֶת כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ, לֹא-כֵן אֲחִיו קָנְאוּ בּוֹ, וְאָמְרוּ לוֹ
 (בְּרֵאשִׁית לו, ח): "הַמֶּלֶךְ תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ, אִם מְשַׁל
 תְּמַשֵּׁל בָּנוּ"?! זֶה הַהִפְרָשׁ בֵּין הַנְּשֻׁמוֹת שְׁהֵן
 בְּכַחֲסִינֵת יְהוֹשֻׁעַ, הַתְּלָמִיד, שֶׁהוּא בְּצַמְצוּם הַמַּחֲזִין,
 בְּקִטְנוּת הַדַּעַת, וְעֵינָיו צָרָה בְּזוּלָתוֹ, לֹא-כֵן הַצְּדִיק
 הָאֵמֶת מְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה כְּאֵלוֹ הַמְּאֲחֲדִים אֶת
 כָּלל יִשְׂרָאֵל וּמְקַרְבִּים אוֹתָם אֶל אֲבִיהֶם שְׂבִשְׂמִים.
 וְאוֹמֵר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת, הַשְּׂכֵמַת הַבְּקָר,
 הַלְּכָה ד'), שְׁזָה מָה שְׂאָמַר יוֹסֵף הַצְּדִיק הָאֵמֶת:
 "וְהִגַּה קָמָה אֶלְמָתִי וְגַם נִצְבָּה", חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁל
 הַצְּדִיק הָאֵמֶת, הֵם חֲדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, הַמְּאִירִים לְכָלל
 נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂכָל אֶחָד וְאֶחָד גַּם-כֵּן יְכוּל

לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה הַשֵּׁבַח שֶׁל
 רַחֵל אִמְנוּ, שֶׁלֹּא קִנְיָהּ בְּאַחֻזָּתָהּ לְאֵה, אֲלֵא גִלְתָּהּ
 לָהּ אֶת הַסִּימָנִים שֶׁלֹּא תִתְבַּיֵּשׁ. וְאַחֲר־כֵּן מְצִינּוּ,
 כְּשֶׁרָצְתָהּ רַחֵל, שֶׁלֹּאֲחֻזָּתָהּ לְאֵה נּוֹלְדוֹת נְשָׁמוֹת
 קְדוֹשׁוֹת, כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ל, א): "וַתִּקְנֵא רַחֵל
 בְּאַחֻזָּתָהּ", עַל שֶׁהִיא אֵינָהּ זוֹכָה לְהוֹלִיד נְשָׁמוֹת
 כְּאֵלוּ, אֲךָ קִנְיָהּ זֶה לֹא נִבְעָה מִצָּרוֹת עֵינַי, אֲלֵא
 קִנְיָהּ מִבְּחִינַת (בְּבֹא בְתָרָא כ.א.): 'קִנְיָתָה סוּפְרִים
 תִּרְבֶּה חֲכָמָה', הִיא רְצָתָה גַם-כֵּן לְזִכּוֹת לְגִלוֹת אֶת
 הָאוֹר אֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם. אֲשֶׁר זֶהוּ כָּל
 רְצוֹנָם וְכִסּוּפָם וְהַשְׁתַּוְּקוּתָם שֶׁל הַצְּדִיקִים
 הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת רַחֵל, לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת
 הָאוֹר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא גְלוֹי אֲמִתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְכֹל בְּאֵי עוֹלָם, שֶׁזֶהוּ הַיְפִי
 וְהַפָּאָר וְהַחֲזָן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִם יִתְגַּלֶּה הָאוֹר
 הַנּוֹרָא הַזֶּה בְּעוֹלָם, כָּלֵם יִתְקַרְבוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא. וְלִכֵּן אָנוּ עֲדִים, שֶׁכָּל הַשֵּׁב בְּתִשׁוּבָה מִקֶּדֶם
 אוֹ אַחֲר־כֵּן נִמְשָׁךְ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֲצֹל רַבְּנוּ ז"ל
 יֵשׁ לְמוֹדִים כְּאֵלוּ, שֶׁיִּכּוֹלִים לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ
 אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלוֹמַר לָהֶן: אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, "יֵשׁ
 שְׂכָר לְפַעֲלָתְךָ, וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ", אֵל תִּפְלוּ
 בְּעֲצָבוֹת, סוּף כָּל סוּף יִתְקַיֵּם: "וְשָׁבוּ בָנִים

לְגִבּוּלִים", שְׁנִזְכָּה כְּלָנוּ לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּגִלּוּי
 שְׂכִינָה, שְׂתִקְבְּצוּ יַחַד כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַרְצֵנוּ
 הַקְּדוּשָׁה, עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שְׁבוּא יְבוּא וְלֹא
 יֵאָחֵר, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּעֵין הַגְּשָׁמִית שֶׁהַקְּדוּשָׁה־
 בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵצְמוֹ מוֹרִיד לָנוּ בֵּית־מִקְדָּשׁ שֶׁל אֵשׁ
 לְכַבּוֹת אֶת מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וְיֵאִיר לָנוּ מְאוּרֵי הָאוֹר,
 וְיִתְגַּלֶּה הָאוֹר אֵין סוּף לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל
 הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (יִחְזְקָאֵל מַג, ב): "וְהֵאָרֶץ
 הָאֵירָה מִכְּבֹדוֹ", שְׁנִזְכָּה לְאוֹר בְּאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא שְׂיֵאִיר בְּעוֹלָם בְּעֵת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, אָמֵן
 וְאָמֵן!

תּוֹם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

הקונטרס הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

שלמה בן יצחק

ת.ג.צ.ב.ה.

*

ולזכות

יצחק ונאווה כהן

זילדיהם: יוסף חיים, נחמן נתן,

שרה, ברכה חנה, שלמה ישראל

הקב"ה יעזור שיזכו להצלחה ברו"ג ולפרנסה

בשפע ובנקל ולאריכות ימים ושנים טובות מתוך

בריאות השלימה, וירוו רוב נחת מכל יוצאי

חלציהם, אכי"ר

*

ולרפואת

חנה בת מרדכי

מרים בת שלמה

הקב"ה יעזור שיזכו לרפואה שלימה ברמ"ח

איבריהם ושס"ה גידיהם וכל טיפי דמיהם, ויאריכו

ימים ושנים טובות בבריאות הנפש והגוף.

הנהגות ישרות, שהם תקון הברית, על-פי דברי רבנו הקדוש והנורא, אור האורות, רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

יזהר מאד לטבל בכל יום במקנה, ובפרטיות כשחטא בפגם הברית, ושתדל הדבר הראשון לטבל במקנה, אשר הוא התקון הראשון, כמו שאמר רבנו ז"ל: "דאס ערשטע איז מקנה" (הדבר הראשון הוא מקנה).

ושתדל לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון גמור לפגם הברית, והם: ט"ז ל"ב מ"א מ"ב נ"ט ע"ז צ' ק"ה קל"ז ק"ג, ותקף-ומיד פשוטה לאמרם, אל יחשב יותר מזה כלל, כי בנדאי נחפז לו.

ישמר מאד מאד על מחשבתו, ויגיל את עצמו לחשב רק מחשבתו קדושות וטהורות, כי המחשבה גבוהה עד מאד, ולהפוך ישמר את עצמו מהרהורים רעים, אשר הם אבי אבות הטמאה, וכשמכניס במחשבתו אמתת מציאותו יתברך. אז הוא אצלו יתברך ממש, כי במקום שהמחשבה חושבת, שם כל האדם.

קדוש האדם את העינים שלו, כי עקר הנאוף תלוי בעינים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים. ועל-כן קדש את העינים. ויגיל את עצמו להסתכל בכל

דָּבָר בְּהַחֲיוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דָּבָר, וַיּוֹצִיא לְעֲצָמוֹ רִמְזִים אִיף לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ מְכֹל דָּבָר, וְכֵן יִשְׁמַר מְאֹד לֹא לְהִסְתַּפֵּל בַּדְּבָרִים מְאֹסִים, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִיְהַדְרִין מֵה): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמָה שֶׁעִינָיו רוֹאוֹת, וְאָמְרוּ (בְּרִכּוֹת יב:): אַחֲרֵי עֵינֵיכֶם — זֶה הִרְהוּר עֲבָרָה, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת הָעֵינַיִם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּהָעֵינַיִם.

יְזַהַר בְּעֲצָמוֹ מְאֹד לְקַדֵּשׁ אֶת הָאֲזָנַיִם שְׁלוֹ, וַיִּרְגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְשִׁמְעַ רַק בְּקוֹל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וּבְקוֹל הַחֲכָמִים וְהַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּם, וַיְזַהַר מְאֹד לֹא לִישֹׁב בֵּין לְצִים וְקָלִים וְרִיקִים, מֵינִים וְאִפְיֻקוּרְסִים, וְלֹא יִנִּיחַ לְדְבָרִים הַטְּמָאִים לְהַכְנִס בְּאָזְנוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת ה): אֵל יִשְׁמַע אָדָם לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִכּוּוֹת תַּחֲלָה לְאִיבָרִים. וְאָמְרוּ (שֵׁם) עַל פְּסוּק: "וַיִּתֵּד תְּהִיָּה לָךְ עַל אָזְנוֹךָ" (דְּבָרִים כג), אֵל תִּקְרֵי אָזְנוֹךָ, אֲלָא עַל אָזְנוֹךָ, שְׂאֵם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֲצַבְעוֹ בְּאָזְנוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל הַרְשָׁעִים וְהַקָּלִים — יִהְיֶה אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא-יִפְּוֹד כְּשִׁישְׁמַע בְּקוֹל הַתּוֹרָה וְהַחֲכָמִים וְהַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּם יִמְשֹׁךְ אַחֲרֵיהֶם.

יְזַהַר מְאֹד מְאֹד מִהַמְדָּה הַמְגַנָּה שֶׁל כַּעַס וּקְפִידוּת, וְכַמְעַט שֶׁכָּל תְּקוּנַת הַדַּעַת, תְּקוּנַת הַבְּרִית תְּלוּי בָּזֶה — שִׁיְהִיָּה

האדם סבלן ומאריך אפו על כל מה שעובר עליו, כי את הנואף מכירים באף שלו, כך גלה לנו רבנו ז"ל, כפי כעסו ורציחתו שיש לו, כמו-כן יודעים שהוא נואף, רחמנא לצלן, ועל-כן מי שרוצה להגיע לתקון הברית בשלמות, צריך שיגיל את עצמו מאד מאד במדה היקרה של סבלנות, ויסבל כל הבא עליו, ויאריך אפו על כל מה שעובר עליו — הן מעצמו והן מבעל בחירה. וכפי שיזכה להיות סבלן ומאריך אף, כמו-כן יזכה לשלמות הדעת, ויתקן את אשר קלקל בבריתו.

יקדש האדם ויטהר מאד את דבור פיו, וידבר תמיד דבורי תורה ודבורי אמונה והשגחה פרטית, וישמר מאד מאד שלא ינבל את פיו בדברי נבלה ונאוף, כי הדבור יכריחו לעשות כל מה שמוציא מפיו, חס וחלילה, ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרק כד, סימן ז'): והיה מתגיד קדוש, ולא יראה בד ערות דבר, אל תקרי ערות דבר, אלא ערות דבור — זה נבול הפה, כי על-ידי-זה מסלקים ממנו את השכינה הקדושה, וגורמים רעה לעצמו ולכל העולם כלו; ועל-כן מי שידע בנפשו שפגם בבריתו, ובפרטיות בהוצאת זרע לבטלה יקדש מאד את דבורו, ולא ידבר שום דברים בטלים, ומכל שכן דבורים אסורים, כגון: לשון הרע, רכילות, ליצנות, נבול

פה, חס ושלום, כי עקר תקון הברית תלוי בתקון הלשון. יחזיק מאד באמונה יתרה, שיכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, ותמיד יציר בדעתו איך שמלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, כי בכל תנועה ותנועה שם אלוהו של עולם, והוא עומד באמצע, וכשיחשב את זה תמיד, על-ידי-זה יזדכך לגמרי, וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל.

יהיה תמיד שמח וטוב לב, וישתדל לעשות תמיד רק צדקה וחסד עם כל בר ישראל, וירקד מרב שמחה על נקדת יהדותו, שזכה להברא מזרע ישראל ולא עשני גוי, וימסר את נפשו על נקדת השמחה, כי כל עקר פגם הברית בא להאדם רק מחמת עצבות, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת יללה, ועל-כן עקר שלמות תקון הברית הוא שיהיה תמיד שמח בשמחה עצומה, ואף שזה קשה וכבד לו מאד מאד, מרב עוונותיו בפגמי הברית שלו, שזה מכניס בהאדם דכאון ועצבון פנימי, עם כל זאת עקר תקון הברית תלוי אף ורק במדת השמחה והתדונה, וצריכים למסר את נפשו להגיע אל המדה היקרה הזו של שמחה, שזה מכניס בהאדם ריח טובה ומדת רחמנות, ולעשות צדקה וחסד עם כל בר ישראל.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות
החטאים והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסיד ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך: ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-כם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתני: ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלתי בנעמים אף-נחלת שפחה עלי: ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל-אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל בבודי אף-בשרי ישכן לבטח: י כי לא-תעזב נפשי לשאול לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימיך נצח:

לב א לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי־פֶשַׁע בְּסוּי הַטָּאָה: ב אֲשֶׁרִי־אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֵוֹן וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָה: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשִׂאנְתִי בְּל־הַיּוֹם: ד כִּי א יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָד נְהַפֵּךְ לְשִׂדֵי בְּתַרְבְּנֵי קוּיִן סְלָה: ה הַטָּאָתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא־כִסִּיתִי אִמְרֹתַי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לַיהוָה וְאַתָּה נִשְׂאֵת עֵוֹן הַטָּאָתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל בְּל־חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעַת מִצֵּא רַק לְשֹׁטֵף מִיַּם רַבִּים אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה א סֹתֵר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי רְנֵי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סְלָה: ח אֲשַׁכְּלֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְדְּרוֹ תִּלְךָ אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ א כְּסוֹס כְּפֶרֶד אִין הַבַּיִן בְּמַתְגַּוְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּנֵוֹ: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ בְּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל־דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה א יִשְׁמְרֶהוּ וַיִּתְּיָהוּ וְאֲשֶׁר בְּאָרְצָן וְאֶל־תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבֵיוֹ: ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכָתָה בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אִמְרֹתֵי יְהוָה חֲנִנֵי רַפְּאָה נִפְשֵׁי כִּי־הַטָּאָתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׂמוֹ: ז וְאִם־כָּא לְרֹאוֹת א שׁוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ יִקְבִּץ־אֶנּוּ לוֹ יֵצֵא לְחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שִׁנְאֵי עָלַי א יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דַּבֵּר־בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לְקוֹם: י גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי א אֲשֶׁר־בְּטַחַתִּי בּוֹ אוֹכַל לְחֶמְי הַגְּדִיל עָלַי עַקֵּב: יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנִנֵי וְחַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם: יב בְּזֹאת

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִדְעָתִי כִּי־חַפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אִיְבִי עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמּוֹ
תְּמַכָּת בִּי וּתְצַיְבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב א לְמַנְצַח מוֹשְׁבֵיל לְבַנְי־קְרָח: ב כְּאֵיל תִּעְרַג עַל־אֶפְיָקוּי־
מַיִם בֶּן נֶפֶשׁ תִּעְרַג אֱלֹהִים: ג עֲמָאָה נֶפֶשׁ |
לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא וְאַרְצָה פָּנֵי אֱלֹהִים: ד הִתְהַלְלִי
דְּמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהִים:
ה אֵלֶּה אֹפְרָחָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נֶפֶשׁ כִּי אֶעְבֵּר | בְּסֶדֶךְ אֲדָדִם
עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹנֵנִי:
ו מַה־תִּשְׁתַּחֲוִי | נֶפֶשׁ וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד
אוֹרְנוּ יְשׁוּעוֹת פָּנֵינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלִי נֶפֶשׁ תִּשְׁתַּחֲוֶה עַל־כֵּן אִזְכָּרְךָ
מֵאַרְצֵי יַרְדֵּן וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעֵר: ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְנִגְלִיךָ עָלַי עֲבָרוֹ: ט יוֹמָם | יָצוּהָ
יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי תִפְלָה לְאֵל חַי: י אוֹמְרָה |
לְאֵל סְלַעִי לְמָה שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהִים בְּלַחֲזֵן אוֹיֵב:
יא בְּרַצְחָה | בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנֵי צוּרֵי בְּאֶמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ
אֱלֹהִים: יב מַה־תִּשְׁתַּחֲוִי | נֶפֶשׁ וְמַה־תַּהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹרְנוּ יְשׁוּעַת פָּנֵי וְאֱלֹהֵי:

נט א לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלְחַ שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ
אֶת־חֲבוּת לְחַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי מֵאִיְבֵי | אֱלֹהֵי מִמַּתְקוֹמְמוֹ
תִּשְׁבְּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי מִפְּעָלֵי אֲוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי
הִנֵּה אָרְבוּ לְנֶפֶשׁ יְגוּרוֹ עָלַי עוֹיִם לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתַי
יְהוָה: ה כָּל־עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה לְקִרְאָתִי וְרָאָה: ו וְאַתָּה
יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקּוֹיָצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם
אֶל־תַּחַן כָּל־בְּנֵי אֲוֶן סְלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְבֵי יְהוָה כַּפְּלָב

ויסובבו עיר: ח הנה | וביעון בפייהם תרבות בשפתותיהם
 כי מי שמע: ט ואתה יהודה תשחק למו תלעג לכל גוים: י עז
 אליך אשמרה כי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני
 אלהים יראני בשררי: יב אל תהרגם | פן ישפחו עמי הניעמו
 בהילך והורידמו מגנו אדני: יג חפאת פיו דבר שפתימו
 וילכו בגאונם ומאלה ומפחש יספרו: יד פלה בחמה פלה
 ואינמו ונדעו כי אלהים משל ביעקב לאפסי הארץ סלה:
 טו וישבו לערב יהמו כפלב ויסובבו עיר: טז חמה יניעון
 לאכל אם לא ישבעו ולינו: יז ואני | אשיר עך וארץ לבקר
 חסדך כי היית משגב לי ומנוס ביום צר לי: יח עזי אליך
 אומרה כי אלהים משגבי אלהי חסדי:

עז א למנצח על ידותון לאסף מזמור: ב קולי * אל
 אלהים ואצעקה קולי אל אלהים והאזין אלי: ג ביום
 צרתי אדני דרשתי ידי | לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם
 נפשי: ד אזכרה אלהים ואהמיה אשיחה | ותתעטף רוחי
 סלה: ה אחזת שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: ו השבתי
 ימים מקדם שנות עולמים: ז אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי
 אשיחה ויחפש רוחי: ח הלעולמים יזנה | אדני ולא יסוף
 לרעות עוד: ט האפס לנצח חסדו גמר אמר לדר ודר:
 י השכח חנות אל אם קפץ באף רחמיו סלה: יא ואמר חלותי
 היא שנות ימין עליון: יב אזכור מעללי יה כי אזכרה מקדם
 פלאך: יג והגיתי בכל פעלך ובעלילותיך אשיחה: יד אלהים
 בקדש דרפך מי אל גדול באלהים: טו אתה האל

(* באמרוך אל אלהים תכוין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

עשה פלא הודעת בעמים עז: טז גאלת בזרוע עמד בני-
 יעקב ויוסף סלה: יז ראוד מים | אלהים ראוד מים יחילו אף
 ירגזו תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים אף-
 חצציד יתחלכו: יט קול רעמד | בגלגל האירו ברקים תבל
 רגזה ותרעש הארץ: כ בים דרפד ושבילד במים רבים
 ועקבותיה לא נדעו: כא נחית כצאן עמד ביד-משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש-האלהים אדני מעון אתה היית לנו
 בדר ודר: ב במרם | הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל
 ומעולם עד-עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד-דפא ותאמר
 שובו בני-אדם: ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר כחציר יחלה:
 ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל ויבש: ז כי-כלינו באפד
 ובחמתך נבחלנו: ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הנה:
 י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת | שמונים שנה
 ורהם עמל ואנן כי-גז חיש ונעפה: יא מי-יודע עז אפד
 וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו בן הודע ונבא לבב חכמה:
 יג שובה יהנה עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שפענו בבקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמתנו כימות עניתנו
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל-עבדיך פעלך והדרך על-
 בניהם: יז ויהי | נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
 עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה א הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו:
 ב שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל-נפלאותיו: ג התחללו
 בשם קדשו ישמח לב | מבקשי יהנה: ד דרשו יהנה ועזו

בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְדֶּה: ה זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְּתֵיו
 וּמִשְׁפָּטֵי-פִיו: ו זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: ז הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר
 צְוֹה לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׂבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לֵאמֹר לְךָ
 אֲתֵן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֲבֵל נַחֲלַתְכֶם: יב בְּהִיּוֹתָם מִתִּי מִסְפָּר
 כְּמַעֲט וְנָרִים בָּהֶ: יג וַיִּתְחַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלַכָּה אֶל-עַם
 אֲחֵר: יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִּים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וְלִנְבִיאִי אֶל-תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רַעֲב
 עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַר-לֶחֶם שָׁבַר: יז שְׁלַח לַפְּנִיָּהֶם אִישׁ לְעַבְדְּ
 נִמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַּכָּבֵל רָגְלוֹ בְּרוֹל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא דִבְרוּ אֲמַרְתִּי יְהוָה צְרַפְתָּהוּ: כ שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהוּ מִשַּׁל
 עַמִּים וַיִּפְתַּחְתָּהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמִשַּׁל בְּכָל-קְנִיָּנוּ:
 כב לְאִסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ וּזְקִנָיו יַחֲבֹם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם
 וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהוּ מִצְרַיִם:
 כה הִפְדָּה לְבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָיו: כו שְׁלַח מִשָּׂה
 עֲבָדוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בוֹ: כז שָׁמוֹ-כֶם דְּבָרֵי אֲתוֹתָיו וּמִפְּתֵים
 בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח הַשֶּׁדֶךְ וַיַּחֲשֶׁד וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְדָּה
 אֶת-מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת-דָּנָתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרֻדָּעִים
 בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אֵשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּדַּךְ גַּפְנָם וַתֵּאֲנַתָּם
 וַיִּשְׁבַּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וַיִּלְקַח וַאֲיִן מִסְפָּר:
 לה וַיֵּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֵּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם: לו וַיִּדַּךְ
 כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם: לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכַסֵּף
 וַזָּהַב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו בּוֹשָׁל: לח שָׁמַח מִצְרַיִם בְּצִאתָם מִיִּנְפֵל
 פַּחַדָם עֲלֵיהֶם: לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּה וְאֵשׁ לְהָאִיר לְיִלְהָה:

מ שאל ויבא שלו ולחם שמים ישביעם: מא פתח צור ויזובו מים הלכו בציות נהר: מב פי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו: מג ויצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים ועמל לאמים וירשו: מה בעבור א שמרו חקיו ותורתיו יגצרו הללויה:

קלז א על נהרות א בכל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו פנדותינו: ג כי שם שאלנו שובנו דברי שיר ותולדנו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר את שיר יהוה על אדמת נבר: ה אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני א לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי: ז זכר יהוה א לבני אדם את יום ירושלים האמרים ערו א ערו עד היסוד בה: ח בת בכל השודדה אשרי שושלם לך את גמולך שגמלת לנו: ט אשרי א שיאחו ונפץ את עלליך אל הסלע:

קנ א הללויה א הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו: ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור: ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב: ה הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה: ו כל הנשמה תהלל זה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרום יהוה ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו: